

ضمیر

هدف: شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، ضمیر و اقسام آن را بشناسند.

ما	من
شما	تو
ایشان	او
آنها	آن

پرسش‌ها

۱- کدام یک از شما می‌تواند کلمه‌های داخل چوکات را بخواند؟

۲- کی می‌تواند برای هر کلمه یک جمله بگوید؟

- حامد در صنف چهارم درس می‌خواند، او شاگرد لایق است.
- جمشید یک جوان وطن‌دوست است، او هر روز وظیفه‌اش را خوب انجام می‌دهد.
- حمیده و شیلا دختران زحمتکش هستند، ایشان با یکدیگر کمک می‌کنند.
- حمید یک کتاب خرید و آن را برایم هدیه داد.
- نرگس و بنفشه کتابخانه می‌روند، آن‌ها به مطالعه کتاب‌های قصه علاقه دارند.
- سیاوش و بکتاش برادران یکدیگر اند. آن‌ها هر روز یکجا به مکتب می‌روند.
- معلم به شاگردان گفت: ما و شما باید همیشه والدین و بزرگان خود را احترام کنیم.

ضمیر کلمه‌یی است که به جای اسم، قرار می‌گیرد و از تکرار آن جلوگیری می‌کند؛
طور مثال: در جملهٔ اول «او» ضمیر می‌باشد که جانشین اسم حامد گردیده است.
کلمه‌های ایشان، این، من، ما، تو، شما و آن‌ها، همه ضمیر اند که جانشین اسم می‌گردند.

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و ضمیر را در آن نشان دهید.
- از جمله‌های زیر ضمیرهایی را که جانشین اسم شده اند بیرون نویس کنید.
- بهار کتاب می‌خواند، او کتاب‌های قصه را دوست دارد.
- جمشید به اجمل گفت: تو کار می‌کنی؟
- من و حمید ورزش می‌کنیم، ورزش به صحت ما فایده دارد.
- مژده و فاطمه در باغ قدم می‌زدند، آن‌ها پروانهٔ کوچکی را دیدند.
- احمد از علی و بهار پرسید: شما کتاب خانه می‌روید؟
- ضمیرها را روی تخته بنویسید و درست تلفظ کنید.
- جملهٔ زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و به جای اسم، ضمیر را در جای آن به کار

ببرید:

احمد صبح زود از خواب بر می‌خیزد.

بشنو و بگو

- ضمیر چیست؟
- کدام ضمیرها را می‌شناسید؟
- به کلمه‌های (من و تو) چه وقت (ما) می‌گویید؟
- در گروه‌ها تنظیم شده و یک یک جمله بگویید که ضمیر در آن به کار رفته باشد.

به دوستان بگو

ضمیر کلمه‌یی است که به جای اسم قرار گیرد.

چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسید که ضمیر در آن به کار رفته باشد.